មេរៀនទី៧៖ សកម្មភាពដែលអាចធ្វើជាបុគ្គល និងសមូហភាព

ACTIONS THAT CAN BE TAKEN INDIVIDUALLY AND COLLECTIVELY

ខ្លឹមសារនៃមេរៀន

វត្ថុបំណងនៃមេរៀន

សំណួរបំផុស

១. សេចក្ដីផ្ដើម

២. និយមន័យ

- ក. បុគ្គលភាព
- ខ. សមូហភាព
- គ. សកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាព
- ឃ. ការងារបុគ្គល និងការងារក្រុម

៣. គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃការរៀនម្នាក់ឯង និងការរៀនជាក្រុម

- ក. គុណសម្បត្តិនៃការសិក្សាតែម្នាក់ឯង ឬជាបុគ្គល
- ខ. គុណវិបត្តិនៃការសិក្សាតែម្នាក់ឯង ឬជាបុគ្គល
- គ. គុណសម្បត្តិនៃការសិក្សាជាក្រុម ឬជាសមូហភាព
- ឃ. គុណវិបត្តិនៃការសិក្សាជាក្រុម ឬជាសមូហភាព

៤. លក្ខណៈខុសគ្នាចំពោះការធ្វើការតែម្នាក់-ជាបុគ្គល និងជាក្រុម-ជាសមូហភាព

៥. ការបញ្ជ្រាបសកម្មភាពបុគ្គល និងសមូហភាពនៅក្នុងមេរៀន និងក្នុងសង្គម

៦. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

សម្បទា	ការបរិយាយ
វិជ្ជាសម្បទា	មានការយល់ដឹងកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅលើអត្ថន័យ និងខ្លឹមសារនៃមេរៀន ដូចជាភាពខុសគ្នារវាងសកម្មភាពបុគ្គល សកម្មភាពសមូហភាព និងសកម្មភាពដែលអាចធ្វើជាលក្ខណៈបុគ្គល និងលក្ខណៈសមូហភាពបាន។
បំណិនសម្បទា	អាចធ្វើការវិភាគ ពន្យល់ និងបកស្រាយបានកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅលើអត្ថន័យ និងខ្លឹមសារនៃមេរៀនដូចជាភាពខុសគ្នារវាងសកម្មភាពបុគ្គល សកម្មភាពសមូហភាព និងសកម្មភាពដែលអាចធ្វើជាលក្ខណៈបុគ្គល និងជាលក្ខណៈសមូហភាពបាន។
ចរិយាសម្បទា	លើកទឹកចិត្តនិងជំរុញស្មារតីឱ្យមានការចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការធ្វើសកម្មភាពជាលក្ខ ណៈបុគ្គល និងសមូហភាព។

សំណួរពិភាក្សា

1. តើសកម្មភាពបុគ្គលគឺជាអ្វី? ចូរលើកឡើងពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិត្តិនៃសកម្មភាពបុគ្គល។
2. តើសកម្មភាពសមូហភាពគឺជាអ្វី? ចូរលើកឡើងពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិត្តិនៃសកម្មភាពសមូហភាព។
3. ចូរលើកឡើងពីសារៈសំខាន់នៃសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាពចំពោះការសិក្សា។
4. តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីបញ្ជ្រាបសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាពទៅក្នុងមេរៀន និងទៅក្នុងសង្គម?

1. Participants are divided into 17 groups. Each group consists of 3 (1 management team, and 2 teacher trainers).
2. Spend about 15 minutes to discuss and answer the above-mentioned questions.
3. They, then, present their answers to the class.
4. NIE trainer leads and facilitates these discussions.

Video clip

https://youtu.be/CW7aWKXB5J4 (3)

https://youtu.be/M199uez5LvA (4)

https://youtu.be/6fbE52YDEjU (individual and collective 1)

https://youtu.be/YuOJjUUMDbQ (Solidarity 2)

១. សេចក្តីផ្តើម

- ពលរដ្ឋប្រៀបបានដូចជាកោសិកាមួយយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការបំពេញនូវលក្ខណៈសម្បត្តិសម្រាប់ប្រទេសជាតិ ហើយវាក៏ជាផ្នែកមួយដែលធ្វើឱ្យមានការរីកចម្រើន ការអភិវឌ្ឍ និងភាពសុខដុមរមនាផងដែរ។ ពលរដ្ឋម្នាក់ៗមានភារកិច្ច និងកាតព្វកិច្ចដូចគ្នានិងស្មើគ្នា ក្នុងការចូលរួមគ្រប់សកម្មភាព និងគ្រប់រូបភាព។
- ការបញ្ជ្រាបនូវចំណេះដឹងភាពជាពលរដ្ឋសកល ទាក់ទងនឹងសកម្មភាពបុគ្គល និងសមូហភាព ព្រមទាំងអាចញ៉ាំងឱ្យសិស្សានុសិស្សមានស្មារតីចូលរួមគិត និងធ្វើកិច្ចការគាំពារ ការពារ និងថែរក្សាវឌ្ឍភាព និងភាពសុខសាន្តនៃសង្គមយើងទាំងមូល។ ចំណេះដឹងទាំងនោះក៏មានសារៈសំខាន់ក្នុងការបណ្តុះស្មារតីបុគ្គលគ្រប់វ័យនៃជាតិសាសន៍នោះឱ្យស្គាល់នូវតម្លៃ និងភារកិច្ចខ្លួនក្នុងកិច្ចការសង្គម ដែលជាទុនដ៏ចាំបាច់សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនៃសង្គមដ៏មាន និរន្តភាព និងចីរភាព។
- ចំពោះការសិក្សាវិញ មនុស្សយើងមានវិធីសាស្ត្រខុសៗពីគ្នា ដោយអ្នកខ្លះចូលចិត្តរៀនតែម្នាក់ឯង ចំណែកអ្នកខ្លះទៀតចូលចិត្តរៀនជាក្រុម។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ មិនថាអ្នកជ្រើសរើស ឬចូលចិត្តរៀនតាមរយៈវិធីសាស្ត្រណាក៏ដោយសុទ្ធតែមានគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិដូចគ្នាទាំងអស់។ នៅក្នុងមេរៀននេះ យើងនឹងសិក្សាពីសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាព។ ការអភិវឌ្ឍសង្គមផ្តើមចេញពីការប្រមូលផ្តុំទាំងសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាព។ បើគ្មានសកម្មភាពបុគ្គល និងសមូហភាពទេ ក៏មិនមានចលនាសង្គមដែរ។ (Cases-Cortes et al., 2008)

២. និយមន័យ

ក. បុគ្គលភាព	• គឺជាមនុស្សដែលមានលក្ខណៈខុសពីអ្នកដទៃ និងជាអ្នកដែលមានគោលដៅ ឬតម្រូវការផ្ទាល់ខ្លួន និងជាអ្នកដែលមានសិទ្ធិ និងទំនួលខុសត្រូវដោយឡែកពីមនុស្សដទៃ ពីក្រុម ឬពីសមូហភាព។
ខ. សមូហភាព	• គឺជាក្រុមមួយនៃអង្គភាពដែលត្រូវសហការ និងធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីសម្រេចបាននូវវត្ថុបំណងរួម។
គ. សកម្មភាពបុគ្គល និង សកម្មភាពសមូហភាព	• សកម្មភាពបុគ្គលសំដៅលើសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលរៀបចំ ឬធ្វើឡើងដោយបុគ្គលណាម្នាក់ ហើយការធ្វើសកម្មភាពនោះផ្អែកលើការសម្រេចចិត្តរបស់បុគ្គលនោះឯងផ្ទាល់។ ចំណែកឯសកម្មភាពសមូហភាព សំដៅលើសកម្មភាពទាំងឡាយណាដែលរៀបចំ ឬធ្វើឡើងដោយសមូហភាព ឬក្រុមណាមួយ ហើយការធ្វើសកម្មភាពនោះផ្អែកលើការសម្រេចចិត្តរបស់សមូហភាព។
ឃ. ការងារបុគ្គល និង ការងារក្រុម	• ការងារបុគ្គលគឺការងារទាំងឡាយណាដែលរៀបចំ ឬធ្វើឡើងដោយបុគ្គលណាម្នាក់ ហើយការធ្វើការងារនោះផ្អែកលើការសម្រេចចិត្តរបស់បុគ្គលនោះឯងផ្ទាល់។ ការងារក្រុមគឺជាការងារដែលបុគ្គលពីរនាក់ ឬច្រើននាក់ សហការគ្នាធ្វើ ដើម្បីឱ្យបានសម្រេចតាមគោលដៅដែលចង់បាន។

៣. គុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃការរៀនម្នាក់ឯង និងការរៀនជាក្រុម

ក. គុណសម្បត្តិនៃការសិក្សាតែម្នាក់ឯង ឬជាបុគ្គល	ខ. គុណវិបត្តិនៃការសិក្សាតែម្នាក់ឯង ឬជាបុគ្គល
1. មានភាពឯករាជ្យ 2. មិនខាតពេលវេលា 3. អាចផ្តោតអារម្មណ៍បានល្អ 4. មានទំនុកចិត្តក្នុងការបញ្ចេញនូវសមត្ថភាពផ្ទាល់ខ្លួន 5. មានការបង្កើតនូវស្នាដៃរបស់ខ្លួន ឬជាចំណេះដឹងដែលមាន 6. អាចទទួលបាននូវចំណេះដឹងនិងបទពិសោធន៍ថ្មីៗពីការស្រាវជ្រាវ 7. មានភាពងាយស្រួលក្នុងការសម្រេច ឬវិនិច្ឆ័យធ្វើអ្វីមួយ 8. អាចធ្វើការគិតពិចារណាលើកិច្ចការអ្វីមួយបានដោយមិនមានការកំណត់ពេលវេលា	1. គ្មានអ្នកពិភាក្សា 2. មានការចំណាយពេលវេលាច្រើនក្នុងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ 3. ស្ត្រេស (អាចមានភាពស្ត្រេស តានតឹងក្នុងអារម្មណ៍) 4. មិនមានការកែតម្រូវលើចំណុចដែលខ្វះខាត 5. អាចមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការសម្រេចការងាររបស់ខ្លួន 6. ផលដែលទទួលបានមិនសូវមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ 7. មានភាពនឿយហត់ច្រើនក្នុងការធ្វើកិច្ចការមួយ 8. មានការចំណាយថវិកាច្រើនក្នុងការធ្វើជាឯកសារ 9. មិនមានគំនិតទូលំទូលាយក្នុងការបំពេញកិច្ចការ

គ. គុណសម្បត្តិនៃការសិក្សាជាក្រុម ឬជាសមូហភាព

ធ្វើឱ្យសមាជិកក្នុងក្រុម៖

1. មានឱកាសក្នុងការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និងសហការណ៍គ្នា
2. មានភាពស្និទស្នាលនឹងគ្នា
3. មានការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម ជំរុញឱ្យអ្នកអសកម្មចូលរួមពិភាក្សា ដោះស្រាយ និងធ្វើឱ្យពួកគេទទួលបាននូវចំណេះដឹងផ្សេងៗ
4. មានការចែករំលែកគំនិត និងចំណេះដឹងដែលទាក់ទងនឹងជំនាញផ្សេងៗ ហើយការរៀនជាក្រុមបែបនេះ ជួយឱ្យអ្នកមានការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពខ្លាំង
5. ប្រសិនបើយើងរៀនមិនសូវចេះ យើងអាចបង្កើតជាក្រុមដើម្បីឱ្យសិស្សដែលពូកែនៅក្នុងថ្នាក់ជួយបង្រៀន យើងព្រោះការធ្វើបែបនេះ អាចជួយឱ្យអ្នករៀនបានច្រើនជាងមុន
6. មានឱកាសសួរសំណួរយ៉ាងច្រើនទៅកាន់មិត្តភក្តិរបស់យើងដោយហេតុថា ពេលខ្លះយើងអាចនឹងមិនសូវហ៊ានសួរទៅកាន់លោកគ្រូរបស់យើង និងមានការចំណាយថវិកាតិច ដោយមានការចូលរួមចែករំលែក។

ឃ. គុណវិបត្តិនៃការសិក្សាជាក្រុម ឬជាសមូហភាព

1. ត្រូវការកំណត់ និងជ្រើសរើសទីតាំងដើម្បីជួបជុំគ្នា
2. ត្រូវការពេលវេលាច្រើនដើម្បីធ្វើការពិភាក្សា
3. សមាជិកក្រុមខ្លះមិនសូវចូលរួមសហការណ៍ក្នុងពេលពិភាក្សា
4. ការសិក្សាជាក្រុមអាចធ្វើឱ្យសមាជិកក្នុងក្រុមមួយចំនួនមានភាពខ្ជិលច្រអូស។ ឧទាហរណ៍បើរៀនជាមួយគ្នារាល់ថ្ងៃ ពួកអ្នកដែលខ្សោយ មិនព្យាយាមធ្វើលំហាត់ដោយខ្លួនឯងនៅផ្ទះនោះទេ ប៉ុន្តែចាំមកដល់ពេលរៀនវិញទើបសួរចម្លើយពីអ្នកដទៃ

៤. លក្ខណៈខុសគ្នាចំពោះការធ្វើការតែម្នាក់-ជាបុគ្គល និងជាក្រុម-ជាសមូហភាព

ក. ភាពឆាប់រហ័សនៃការងារ

ជាបុគ្គល.......

ជាក្រុម ....

ខ. សហការសម្រេចចិត្ត

ជាបុគ្គល.......

ជាក្រុម ....

គ. ការបង្កើតគំនិត

ជាបុគ្គល.......

ជាក្រុម ....

ឃ. ការបង្កើតសម្ព័ន្ធភា

ជាបុគ្គល.......

ជាក្រុម ....

ង. ការងារស្របនឹងសមត្ថភាព

ជាបុគ្គល.......

ជាក្រុម ....

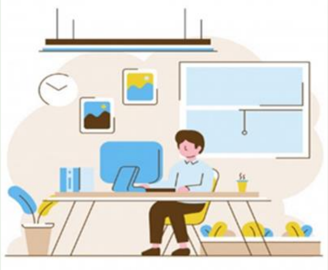

- Students work in groups.
- Discuss and answer the questions in written form.
- They, then, present their answers to the class with the NIE’s trainer facilitate.

៥. ការបញ្ជ្រាបសកម្មភាពបុគ្គល និងសមូហភាពនៅក្នុងមេរៀន និងក្នុងសង្គម

កិច្ចការ និងប្រធានបទដែលគ្រូអាចបញ្ជ្រាបទៅក្នុងមេរៀនដើម្បីជំរុញឱ្យមានសកម្មភាពជាបុគ្គល ឬសមូហភាពនៅតាមកម្រិតភូមិសិក្សា៖

ក. ថ្នាក់មត្តេយ្យសិក្សានិងថ្នាក់អប់រំកុមារតូច៖ សកម្មភាពដែលពួកគាត់អាចធ្វើបាន (១) ការថែរក្សានិងការកែលម្អផ្ទះសម្បែងដែលពួកគេរស់នៅ និង (២) ការសម្អាតបរិស្ថានសាលារៀន ការប្រមូលផ្តុំគ្នាដើម្បីសម្អាតទីធ្លាសាលា (៣) ការកាត់បន្ថយការប្រើប្លាស្ទិក និងសកម្មភាពពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀត។

ខ. ថ្នាក់បឋមសិក្សា៖ (១) ទំនាក់ទំនងរវាងបុគ្គល និងសមូហភាព (២) ចូលរួមប្រកបដោយសុខដុមរមនាក្នុងវប្បធម៌ផ្សេងៗគ្នា (៣) ចូលរួមកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃបញ្ហាដើម្បីរកដំណោះស្រាយរួម និង (៤) ចូលរួមក្លឹមសិក្សា សកម្មភាពសិក្សា កីឡា និងពលកម្មសាលា និងសង្គម។

គ. កម្រិតអនុវិទ្យាល័យ៖ (១) កំណត់តួនាទី និងកាតព្វកិច្ចរបស់បុគ្គល និងក្រុម ក្នុងការធ្វើសកម្មភាព (២) ការគិតទុកជាមុន និងការវិភាគលទ្ធផលនៃសកម្មភាព (៣) ការកំណត់អត្តសញ្ញាណសកម្មភាពដែលបានធ្វើឡើងដើម្បីកែលម្អសាលារៀន (៤) កំណត់អត្ថប្រយោជន៍ ឱកាស និងផលប៉ះពាល់នៃការចូលរួមរបស់ខ្លួន និង (៥) កត្តារួមចំណែកដល់ភាពជោគជ័យរបស់បុគ្គល និងសមូហភាព។

ឃ. មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ៖ (១) កត្តាដែលអាចពង្រឹង ឬកម្រិតនៃការចូលរួមធ្វើសកម្មភាពជាលក្ខណៈបុគ្គល និងសមូហភាព (២) ការជ្រើសរើសមធ្យោបាយសមស្របបំផុតសម្រាប់ទទួលបានព័ត៌មាន ការបញ្ចេញមតិនិងចាត់វិធានការ លើបញ្ហាសកលសំខាន់ៗ (ប្រសិទ្ធភាព លទ្ធផល ផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាន ការពិចារណាខាងសីលធម៌) (៣) គម្រោងសហការលើបញ្ហាមូលដ្ឋាន និងការព្រួយបារម្ភជាសកល ដូចជាបរិស្ថាន ការកសាងសន្តិភាព ការប្រកាន់ពូជសាសន៍។ល។

ង. ចំពោះមុខវិជ្ជាសង្គម៖

(1) ធ្វើជាកូនល្អក្នុងគ្រួសារ សិស្សល្អក្នុងសាលា និងពលរដ្ឋល្អក្នុងសង្គម

(2) ចូលរួមក្នុងសកម្មភាពសង្គម ដូចជាការងារមនុស្សធម៌ ការគោរពច្បាប់ ការគោរពសិទ្ធិ-សេរីភាពចំពោះគ្នា និងគ្នា

(3) ធ្វើខ្លួនឱ្យទៅជាធនធានមួយល្អ ដើម្បីក្លាយទៅជាទំពាំងស្នងឬស្សីរបស់ប្រទេសជាតិ

(4) លើកស្ទួយ និងលើកតម្កើងវប្បធម៌ អរិយធម៌ ទំនៀមទម្លាប់ប្រពៃណី អត្តសញ្ញាណជាតិរបស់ខ្លួន ទាំងក្នុងប្រទេស ទាំងលើឆាកអន្តរជាតិ ព្រោះថាអ្វីៗទាំងអស់ត្រូវចាប់ផ្តើមចេញពីខ្លួនឯងជាមុខសិន ទើបអ្នកដទៃគេលើកតម្កើង និងឱ្យតម្លៃជាក្រោយ

(5) សាមគ្គីគ្នាជាធ្លុងមួយ ដូចពាក្យស្លោកមួយលើកឡើងថាចង្កឹះមួយអាចកាច់បាក់ តែចង្កឹះមួយបាច់មិនអាចកាច់បាក់ឡើយ

(6) លុបបំបាត់រាល់ទម្រង់ទាំងឡាយណាដែលជាសញ្ញាណនៃការរើសអើង ការប្រកាន់វណ្ណៈ និងការប្រកាន់បក្ខពួក ព្រោះថាកត្តាទាំងនេះ ជាផ្នែកមួយធ្វើឱ្យសង្គមមិនអាចរីកចម្រើនទៅមុខបាន

(7) ជៀសវាងការប្រព្រឹត្តអំពើអបាយមុខ និងការប្រព្រឹត្តបទល្មើសផ្សេងៗដូចជា ការជួញដូរនិងសេពគ្រឿងញៀន ការលួច ការឆក់ ការប្លន់ ល្បែងស៊ីសងគ្រប់ប្រភេទ

(8) ត្រូវបដិសេធ និងមិនត្រូវចូលរួមជាដាច់ខាតនូវរាល់អំពើទាំងឡាយណាដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សន្តិសុខ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ ក្នុងចេតនាបង្កឱ្យមានវឹកវរដល់សង្គមជាតិ។

POST TEST

1. តើសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាព គឺជាអ្វី? ចូរលើកឡើងពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃសកម្មភាពនីមួយៗ។
2. ចូរលើកឡើងពីសារៈសំខាន់នៃសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាពចំពោះការសិក្សា។
3. តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីបញ្ជ្រាបសកម្មភាពបុគ្គល និងសកម្មភាពសមូហភាពទៅក្នុងមេរៀន?

៦. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

- ការធ្វើខ្លួនឱ្យទៅជាពលរដ្ឋល្អ ពោលគឺជាពលរដ្ឋដែលចេះធ្វើការងារជាបុគ្គល និងសមូហភាព គឺជារឿងមួយដ៏ប្រពៃសម្រាប់ប្រទេសជាតិ ព្រោះថាកាលណាប្រទេសជាតិមួយដែលសម្បូរទៅដោយពលរដ្ឋល្អ មានន័យថាប្រទេសជាតិនោះនឹងមានភាពរឹងមាំ ភាពខ្លាំងនិងការអភិវឌ្ឍលើវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងមានធនធានមនុស្សចម្រុះ។ ប្រទេសជាតិនានាក្នុងពិភពលោក តែងតែត្រូវការជានិច្ចនូវកោសិកាមួយដែលគេហៅថាពលរដ្ឋល្អក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន ព្រោះថានៅពេលណាដែលសម្បូរទៅដោយពលរដ្ឋល្អ នៅពេលនោះ អ្វីៗដែលល្អ ដែលសម្បូរបែប នឹងកើតមានឡើងក្នុងប្រទេសនោះជាក់ជាមិនខាន។
- ក្រោយពីបានធ្វើការសិក្សាវែកញែកពីគុណសម្បត្តិ និងគុណវិបត្តិនៃសកម្មភាពជាក្រុម និងជាលក្ខណៈបុគ្គល យើងបានឃើញថាវិធីទាំងពីរនេះសុទ្ធតែមានប្រសិទ្ធភាពដូចៗគ្នា និងមានចំណុចវិជ្ជមាន និងអវិជ្ជមានដូចគ្នា ដោយគ្រាន់តែថាក្នុងករណីខ្លះ យើងត្រូវពិនិត្យមើលលើស្ថានភាពជាក់ស្តែងនៃកិច្ចការនោះថា តើវាមានលក្ខណៈគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបង្កើតក្រុមពិភាក្សាឬក៏អាចធ្វើជាលក្ខណៈបុគ្គលបាន។ សរុបសេចក្តីមក មិនថាការពិភាក្សាជាលក្ខណៈបុគ្គលឬជាក្រុម ថាមួយណាល្អប្រសើរជាងមួយណានោះទេ គឺវាតែងតែមានការប្រស្រ័យទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមកដោយផ្អែកលើស្ថានភាព លក្ខណៈនៃកិច្ចការមួយនោះ។